

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1667

av Camilla Waltersson Grönvall och Sten Bergheden
(båda M)

Långsiktig finansiering för att minska skredrisken i Göta älvdalen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skredsäkerhet i Göta älvdalen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dalgången kring Göta älv är Sveriges mest skredfrekventa dalgång och ett område där skred medför stora konsekvenser. Surteraset 1950 och Götaraset 1957 är exempel på ras i närtid. Dessa ras visar på de krafter som sätts igång och vilka tragiska konsekvenser det kan medföra. Vid Götaraset miste tre människor livet.

Göta älvdalen är just nu inne i en stor exploateringsperiod. Göteborgsregionen behöver växa och Älvdalen anses ha stor potential till utbyggnad. Därför har stora investeringar inom infrastruktur gjorts som nya motor- och järnvägar. De närliggande kommunerna längs Älvdalen förbereder nya detaljplaner för både bostadsområden och industriområden, så att en ökad förtätning kan ske.

SGI:s (Statens geotekniska institut) och övriga tillgängliga utredningar visar på höjd temperatur och att nederbörden ökar. Ett ökat vatteninnehåll i marken och en ökad mängd vatten i Göta älv medför ökad erosion och visar på de klimatpåverkande faktorerna för en ökad skredrisk. Till detta kommer den samhällspåverkande i form av förändrad bebyggelse.

Skredrisksäkrande åtgärder behöver göras omgående, utan dröjsmål. Oavsett om man vidtar andra åtgärder för att minska vattenflödet i Göta älv, t ex i form av en kanal eller tunnel västerut från södra Vänern, visar den kartläggning som gjorts av skredrisken i

Göta älvdalen att risken är överhängande att ett nytt stort ras kan inträffa och att det är ganska stora områden som är rödmarkerade, dvs. där är risken som mest överhängande och där är konsekvenserna som störst. Dessutom genom att säkra Göta älvs säkerhet innebär detta också att Vänern och dess område lättare kan få bort vattnet vid en eventuell översvämning.

Det är viktigt att det finns en långsiktig plan för att ta itu med skredriskerna och finansieringen av dessa. Vid ett skred skulle kostnaderna bli omfattande och inte minst skulle människors liv kunna vara i fara.

Åtgärder för att öka skredsäkerheten i Göta älvdalen är förknippade med kostnader i miljardklassen. Dock skall det beaktas att det inte är rimligt att göra alla åtgärder på en gång utan att det handlar om en tidsperiod på minst 10 år, troligen betydligt längre.

I SGI:s Göta älvtredning bedöms det att det är möjligt och rimligt att vidta åtgärder så att tappningen i älven kan ökas samtidigt som skredriskerna minskas. I utredningen föreslås olika geotekniska förstärkningsarbeten samt inrättandet av en delegation för klimatanpassning i Göta älvdalen för att klargöra ansvarsförhållanden, samordning av investeringar och finansiering av åtgärderna.

Finansiering av skredsäkerheten riskerar att bli en tung belastning på kommunerna i Älvdalen. Därför ombeds regeringen att skyndsamt se över möjligheten att skapa en långsiktigt hållbar modell för de åtgärder som krävs för att förbättra skredsäkerheten i Göta älvdalen.

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Sten Bergheden (M)